

Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen palaute Tampereen Teiskon Pappilansaaren ranta- asemakaavasta nro 8773

Kaavoitusalueelle on laatinut luontoselvityksen 4.10.2019 FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy. Linnustoselvitys on tehty ainoastaan yhtenä päivänä 12.6.2019. Samanaikaisesti on ilmeisesti tehty myös luontotyyppiselvitys ja kasvillisuusselvitys. Selvityksen sivulla 1 kohdassa 2.2. todetaan linnustoselvityksestä seuraavaa:

”Selvitysalueella esiintyvää pesimälinnustoa inventoitiin 12.6.2019. Sää maastokäynnin aikana oli kartoituksen kannalta erinomainen: +15°C, tuuli 2-4 m/s, pilvisuus 1/8, poutaa. Pesimälinnustolaskennat ajoitettiin aikaiseen aamuun ja aamupäivään, jolloin lintujen aktiivisuus on korkeinta.

Koko selvitysalueen pesimälinnusto kartoitettiin kiertämällä alue tarkkaan läpi ja kirjaamalla pesintään viittaavat havainnot muistiin. Reviiritulkinnat tehtiin kartoituslaskentaohjeen (Väisänen 2015) mukaisesti. Erityistä huomiota kiinnitettiin suojellisesti arvokkaisiin lajeihin, joita ovat mm. kiireellisesti suojeltavat lajit, EU:n lintudirektiivin liitteen I lajit (79/409/ETY) ja uusimman lintuja koskevan uhanalaisuusluokituksen mukaiset uhanalaiset, kiireellisesti suojeltavat, erityisesti suojeltavat ja silmälläpidettävät lajit sekä alueellisesti uhanalaiset lajit (Hyvärinen ym. 2019). Lisäksi huomioitiin alueellisesti harvinaiset lajit sekä mm. kaikki petolintulajit. Edellä mainittujen lajien reviirit merkittiin kartoille ja arvioitiin alueelta ko. lajeille soveltuvien elinympäristöjen laajuus ja laatu.”

Edelleen todetaan, että selvityksessä on hyödynnetty muun muassa seuraavia aineistoja: BirdLife Suomen paikkatietoaineisto, Pirkanmaan linnustokirja (Kosonen ym.), Valtakunnallinen Atlasaineisto ja Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen Maali-raportti (sivu 1 kohta 2.3).

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys toteaa, että toimeksiannosta tehty linnustoselvitys (ja muu luontoselvitys) yhtenä päivänä 12.6.2019 ei ole lainkaan riittävä ja asianmukainen eikä se välttämättä anna oikeaa kuvaa alueen linnustosta. Kartoitusmenetelmä sinällään on perusteltu ratkaisu tuollaisen alueen linnuston selvittämiseen.

Vesilintulaskennat parimäärrien selvittämiseksi tulee tehdä toukokuussa kuun alkupuolella ja loppupuolella eli tuollaisella nyt kysymyksessä olevalla kohteella kaksi kertaa, jotta saadaan riittävän hyvin selvitettyä kaikki alueella mahdollisesti pesivät lajit. Tarkan konkreettisen ajankohdan laskennalle määrittelevät säätilanne ja lintujen muuttotilanne.

Kartoituslaskenta, joka on tehty yhden kerran 12.6.2019, antaa epäluotettavan kuvan linnustosta. Pesimälinnusto on selvitettävä vähintään kolme kertaa kyseisellä alueella. Kevätlaskenta ja sitten kaksi myöhäisempää laskentaa. Laskentakerrat tulee ajoittaa noin maaliskuun vaihteen ja kesäkuun loppupuolen väliselle aikajaksolle. Asianmukaista olisi kuunnella myös pöllöjä yöaikaan, koska lähialueilla on havaintoja huuhekajista ja lehtopöllöistä.

Luotettavaan linnustoselvitykseen kuuluu myös muuttoaikaisen linnuston selvitys niin keväällä kuin syksylläkin. Muuttoaikainen linnustoselvitys kattaa maa- ja vesilinnuston. Kyseessä olevan kaavoitusalue saattaa hyvinkin olla tärkeä muuttoaikaisen vesilinnuston levähtämis- ja ruokailualue.

Luontoselvityksessä viitataan aineistoon, jota on hyödynnetty. Jos alue ei kuulu Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen määrittelemiin Maali-alueisiin, ei tämä merkitse sitä, että alueella ei voisi olla esimerkiksi suojeltavia uhanalaisia lintulajeja. Sama koskee BirdLifen lintupaikkarekisteriä. Pirkanmaan linnustokirjassakaan ei ole välttämättä havaintoja tai tietoja tärkeiltä linnustoalueilta. Valtakunnallinen Atlastiedosto on määritelty 10x10 km ruututasolla. Se ei anna kuin karkeaa kuvaa siitä, mitä lajeja ruudun konkreettisella paikalla voisi olla. Ei ole mikään perustelu teettää linnustoselvitystä yliolkaisesti, jos edellä mainituissa tiedoista ei löydy tietoja kaavoitettavan alueen osalta. Aina on myös muistettava, että lintutilanne on voinut muuttua nopeastikin eri tekijöistä johtuen.

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys on saanut kaavoitettavan alueen rannalla asuvilta tietoja, jotka nekin edellyttävät linnustoselvityksen laatimista asianmukaisesti. On havaintoja uhanalaisista lajeista kuten äärimmäisen uhanalaisesta punasotkasta sekä erittäin uhanalaisista tukkasotkasta ja nokikanasta. Näiden uhanalaisuusluokituksessa olevien lajien esiintyminen niin muuttoaikaan kuin pesimäaikaan tulee luotettavasti selvittää.

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys edellyttää, että linnustoselvitystä on täydennettävä. Nyt se ei anna puutteellisesti laadittuna lainkaan riittävän luotettavaa kuvaa kaavoitettavan alueen linnustosta. Asemakaavoitus ei ole mahdollinen nyt tehdyn linnustoselvityksen pohjalta.

Tampereella 6.10.2021

Jukka T. Helin
Puheenjohtaja
Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys